

Wskazówki do przygotowania prezentacji na podstawie tekstu:

P. Aghion i in. (2010), *Fostering growth in CEE countries*, EBRD Working Paper

<http://www.ebrd.com/downloads/research/economics/workingpapers/wp0118.pdf>

- I. Introduction

Stronę nr 1 tekstu można skrócić do stwierdzenia, że tekst jest poświęcony polityce pobudzającej wzrost gospodarczy w naszym regionie (Central and Eastern Europe countries).

Potem przejść do Tabeli 1 – można ją przekleić jako rysunek do prezentacji i omówić krótko.

CEB – to Central Eastern Europe and Baltic Countries (Polska jest tutaj)

SEE – to Southern Eastern Europe

CIS – to były kraje ZSRR, podzielone na dwie kategorie

- II. Framework for designing growth policies

Tutaj wystarczy przedstawić same konkluzje różnych teorii, bez wzorów.

Teoria neoklasyczna (model Solowa-Swana, który zresztą będzie omówiony na pierwszej prezentacji podczas zajęć poświęconych wzrostowi gospodarczemu) implikuje, że w długim okresie wzrost gospodarczy jest równy tempu postępu technologicznego albo zatrzymuje się (jest równy 0) gdy nie ma tego postępu.

Teorie wzrostu endogenicznego (też wspomina o nich pierwsza prezentacja) zakładają z kolei że postęp technologiczny można modelować jako będący wynikiem **innowacji** w postaci a) ulepszeń starych produktów; 3) wprowadzania nowych lepszych produktów.

Te innowacje (zrealizowane w praktyce wynalazki i ulepszenia) powstają w wyniku dążenia do osiągnięcia nadzwyczajnych zysków przez przedsiębiorców – takie zyski przypadają innowatorom, którym się powiodło (vide Bill Gates, Steve Jobs).

Nowa teoria wzrostu endogenicznego sugeruje, że innowacje pobudzające postęp technologiczny są wzmacniane przez

- a) Lepszą ochronę praw własności
- b) Rozwój finansowy
- c) Lepszą edukację
- d) Stabilność makroekonomiczną

Proszę króciutko wyjaśnić dlaczego (str. 5).

Następnie na jednym slajdzie proszę krótko wyjaśnić pojęcie „twórczego niszczenia” Józefa Schumpetera. Oraz o szybszym wzroście gospodarczym a tempie powstawania i znikania firm.

Następnie na jednym slajdzie proszę pokazać że wydatki na B+R (badania i rozwój) oraz liczba patentów są dobrymi wskaźnikami poziomu innowacyjności kraju.

Jak wypadają tutaj kraje CEE i czy doganiają średnią krajów OECD (co to jest OECD proszę wyjaśnić króciutko)? A jak porównanie z Azją?

Następnie podrozdział „Distance to frontier...” s. 6

Są 2 główne sposoby pobudzania postępu technologicznego: 1) imitacja zaawansowanych technologii stworzonych gdzieś indziej; 2) wprowadzanie własnych technologii, które są najlepsze na świecie (są na granicy możliwości technologicznych świata). W praktyce tę granicę możliwości technologicznych przybliżamy przez obecną technologię dostępną w USA.

Kraj, który jest daleko od granicy możliwości technologicznych może szybko polepszać swój poziom technologiczny imitując wiodące technologie wymyślone zagranicą. Kraj leżący bliżej tej granicy, jeżeli chce wyraźnie polepszać swoje technologie musi polegać na innowacjach drugiego typu – własne technologie, które trudniej stworzyć (niż imitacje).

Proszę podać przykłady udanych imitacji technologicznych w ostatniej historii (s. 7).

Na dwóch slajdach można pokazać czynniki sprzyjające imitacji i sprzyjające wprowadzaniu najlepszych nowych technologii (str. 7).

- 3. Policies for growth

1. Competition and entry

Konkurencja rynkowa (ilość firm, poziom cen) i łatwość wejścia na rynek (otworzenia firmy) wzmagają innowacyjność i wzrost.

Jak to wypada w krajach CEE i w Polsce? Krótko o barierach otwierania nowych firm (s. 9).

Konkurencja? s. 9-10.

Proszę nie pokazywać Charts 1-2 – za trudne do wytłumaczenia.

Jak kraje CEE mogą zapewnić wystarczający poziom konkurencji rynkowej do pobudzenia innowacyjności i wzrostu? S. 12. Rola efektywnych instytucji w postaci urzędów chroniących konkurencję, zwalczających monopole i zmonopolizowane rynki. Plus sprawa sądownictwa – długie rozstrzyganie sporów w sprawach gospodarczych ze względu na dużą ilość zaległych spraw i nieefektywnie małą liczbę sędziów.

Eliminacja biurokracji, ułatwienie rejestracji firm itp. Rejestracja własności (przykłady s. 13).

2. Edukacja

Edukacja podnosi wzrost gospodarczy poprzez pobudzanie innowacji jako że lepiej wyedukowani mogą łatwiej tu pomóc. Plus ułatwiają adaptację imitacji.

Ważna jest i ilość edukacji (mierzona wydatkami na edukację , ilością studentów) **jak i jakość edukacji (Można pokazać Chart 3 i krótko go wyjaśnić.)**

Jak tutaj radzi sobie Polska (akapit zaczynający się od „Nevertheless..” na str. 17)

Kokluzje o edukacji: akapit „In terms of Policy...” , s. 18 (i w *Conclusion* na str. 25)

Proszę pokazać i omówić bardzo ważny Chart 5 (s. 20, omówienie na s. 19).

3. Ograniczenia finansowe.

Bardzo krótko: potrzeba łatwiejszej dostępności kredytowania dla przedsiębiorstw, zwłaszcza małych. W Polsce raczej przez banki niż przez emisję papierów wartościowych.

4. Jak sfinansować reformy?

Możliwości zwiększania wydatków bardzo ograniczone (w Polsce ze względu na dług publiczny). Może zmienić strukturę wydatków: więcej na jakość edukacji i dostęp do niej – mniej na...??? Rola sektora prywatnego (s. 25).

W razie dodatkowych pytań proszę napisać do mnie e-mail: mbrzezinski@wne.uw.edu.pl